

100 ÉVE SZÜLETETT BOJTÁR LÁSZLÓ ZENESZERZŐ

Bojtár László (Mohács, 1926. február 21. – Mohács, 1995. november 13.) magyar zeneszerző, katolikus kántor. Népzenei feldolgozások, orgonaművek, oboaművek, kórusok komponistája, mohácsi helytörténeti kutató, újságcikkek szerzője, pályázatok díjazottja. „A magyar orgonazene poétája.” ([Gergely Ferenc](#)) Zenei fejlődését [Bárdos Lajos](#) irányította.

A gimnáziumot szülővárosában kezdte, majd a ciszterek pécsi Nagy Lajos Gimnáziumában folytatta, és ott érettségizett 1944-ben. A háború után a pécsi egyetem jog- és államtudományi karán szerzett abszolutóriumot. **Pécsi Sebestyén** zeneakadémiai professzor, aki 1948-ban mutatta be egy bírálatra hozzá küldött művét a **budapesti Bazilikában**. 1949-től 40 éven át katolikus kántori szolgálatot látott el

szülővárosában, Mohácson. Kitartott tehát a nehéz időkben is, bár az egyházi szolgálat nem volt érdek. Mérföldkö volt életében, hogy egy Magnificat-pályázat eredményeképp **Bárdos Lajossal** került kapcsolatba, aki így vélekedett: „valamennyi művében erős zenélő készség nyilvánul meg”. Ettől fogva fejlődését irányította az idős mester. Az ökumené Bojtár László működésének idején széles körben nem volt elfogadott, de ő kézenfekvő természetességgel közreműködött alkalmanként minden felekezet rendezvényein /református, evangélikus, izraelita/. 1978-ban részt vett a református egyház által meghirdetett **korálvariáció-pályázaton**, és belekerült munkája az általuk publikált nyomtatott kötetbe. Ez az egyetlen mű, mely életében megjelent, de halála utána a Bojtár Zenei Bt. kiadta darabjait. 1989-ben a miskolci Szent Anna egyházközség által kiírt pályázatra küldött hét orgonadarabját „**életművéért**” **első díjban** részesítette. **9 orgona-kompozícióját** Áment Lukács pannonthalmi bencés atya CD-re játszotta. A Bojtár Lászlót műsorra tűző orgonisták névsora a teljesség igénye nélkül: Pécsi Sebestyén, Gergely Ferenc, Solymosi János, Halász Béla, Székely Miklós, Laufer István, Lajdi Péter (Németország), Wolfgang Thoma (Németország), Fűry Gábor, Máté János, dr. Áment Ferenc Lukács, Kovács Róbert – a szerző tanítványa (Ausztria), Mali Katalin, Soós Gábor, Alföldy-Boruss Csilla, Earline Moulder (USA) Finta Gergely, Király

Csaba, Balatoni Sándor. 2010-ben „**Bojtár László orgonamuzsikája**” címmel CD jelent meg. (Alföldy-Boruss Csilla, Áment Lukács, Kovács Róbert, Soós Gábor, Mali Katalin orgonál, oboán közreműködik Bojtár Imre).

Komponista működésének másik fő területe a **népzenei feldolgozás**. Az ilyen típusú művei főként a Magyar Rádióban, a Pécsi, valamint az Újvidéki Rádióban hallhatók.

1971-ben vette fel a Magyar Rádió a Mohácsi bokréta című darabját Pásztai Miklós vezényletével, melyben a zenekaron és szólistákon kívül szerepel az Állami Népi Együttes kiváló kórusa. Ez a darab aztán több, mint 300-szor volt adásban.

Más igényes népdalfeldolgozásokat is hallhattunk tőle annakidején. 1980-ban a magyar népdal hetének záróhangversenyén éppen egyik művét játsszák. A korabeli Rádióújság címlapján szerepelt az alábbi fotó:

A mohácsi iskolák részére számos mesejátékot komponált Bojtár László. Ezek közül kiemelkedik az 1967-ben bemutatott gyermekopera: „A halászegény titka“. Mesejáték-kísérőzenék címmel kiadvány jelent meg zongorára a Bojtár Zenei Bt. gondozásában.

Otthonában zenét tanított, ami a tanítvány életkora, tehetsége és érdeklődése szerint zongora, szolfézs, zeneelmélet tanulmányokat foglalt magában – más-más arányban. Fontos volt számára, hogy a növendék lehetőleg pozitív élményeket szerezzen, így a humor mindig jelen volt az órákon.

Csáki György is tanítvány volt, aki geodéta létére orgonát épített saját lakásában. Még Bojtár László életében nekilátott orgonadarabjainak

kiadásához, mely technikai okok miatt ugyan nem valósult meg, de az általam lekottázott orgonás füzetek címlapja tőle származik. Döbrenteyné Csáki Beáta ének-zene-karvezetés szakdolgozatát „Egy megíratlan napló” címmel Bojtár Lászlóról írta. (Persze ő is növendéke volt).

Zeneszerető embereket nevelt, de tanítványai közül volt, aki muzsikus pályára került. Így Kuti Ágnes énektanár lett, Haramza László szintén énekes, a Magyar Állami Operaház tagja jelenleg. Fűry Gábor kántor-orgonista volt Budapesten a Domonkosoknál, már elhunyt. Faddy Zsuzsanna zongoratanár, korrepetitor Németországban. Imréné Ivánfi Márta jelenleg a Mohács Városi Vegyeskar irányítója.

A legnagyobb karriert Kovács Róbert orgonaművész futotta be, akit kis korában néhány évig zongorára tanított, valamint a templomban rendszeresen láttahallotta orgonálni, improvizálni. Aki olyan hálás, hogy életrajzában Bojtár Lászlóra hivatkozik, és az ő hatására lett orgonista. Többször adott koncertet a MÜPÁ-ban, Bécsben él.

A tanítványok közül jelen sorok írója is zenei pályára került, mint oboaművész – Mohács, Pécs, Székesfehérvár, Budapest, Győr állomásokkal. Számomra **oboa-zongora** darabokat írt, melyeket fiatal korom óta játszom, tanítom; aztán a kottakiadás jóvoltából másképp is terjesztem. Részben a népdalfeldolgozás, részben a népdalok hatására írt kompozíciók kategóriájába sorolhatók oboaművei. A „Változatok egy mohácsi népdalra” című már megkerülhetetlen alpmű az oboisták számára. Kötelező versenydarab volt már alsó- és középfokú országos versenyeken eddig 4 alkalommal.

Két emlékhangverseny anyaga CD-n is hallható, melyeket a Magyar Rádió szintén műsorán tart. Egyik lemezen Fúvósötösét az egykori budapesti **Concordia fúvósötös** játssza. A műveit tartalmazó szerzői CD-n – „**Bojtár László műveiből**” – oboa-zongora darabok, kórusművek, orgonadarabok, kamarazenekari kíséretes énekszólók, a Magyar Állami Népi Együttes szerepel hajdani kiváló kórusával. **Kórusműveit** mohácsi, pécsi, győri és budapesti kórusoknak ajánlotta.

A **Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenetudományi Intézetében** szintén fellelhetők művei. Életműve feldolgozásra vár.

A **londoni International Music Museum** őrzi Bojtár László anyagát. **Előadóként** is fórumot kapott népzenevel foglalkozó műsorokban **a budapesti,**

a pécsi és az újvidéki rádióban. Mohács művelődéstörténetének megszállott kutatója volt. Ezt jelzi **három akadémiai pályadíj**, nyolc kötetnyi kéziratos **monográfia** és a helyi, valamint megyei sajtóban publikált **300 újságcikk**. 1988-ban Baranya megye részesítette „**kiváló munkáért**” kitüntetésben, 1993-ban Mohács városa tisztelte meg **díszpolgári** címmel. 1995. november 13-án hunyt el Mohácson.

Örömmel fedeztem fel a Duna TV-ben egy kisfilmben édesapám orgonára írt Pastoráléját. Szépen illusztrálta Pápai Erika Mária szereplésével a karácsonyi hangulatot. A rendező Szigethy Gábor volt. Nem tudta, ki írta a művet, csupán tetszett neki. A film feliratai sem vettek tudomást arról, hogy ezt valakinek meg kellett írni... Biztos vagyok benne, hogy Bojtár László életművét egyszer egy szinttel feljebb sorolják. Remélem, nem az én halálom után.

Bojtár Imre oboaművész – a szerző fia

FÜGGELÉK

https://hu.wikipedia.org/wiki/Bojt%C3%A1r_L%C3%A1szl%C3%B3

Bojtár László: Nászinduló és fuga /Kovács Róbert – orgona/
www.youtube.com/watch?v=VqGkWPo-IRY

Bojtár László: Megkésett Kodály-sirató /Bojtár Imre – oboa, Soós Gábor – orgona/
www.youtube.com/watch?v=b1PNJAyv0Nc

Bojtár László: Változatok egy mohácsi népdalra /Bojtár Imre – oboa, Gál Anikó – zongora/
www.youtube.com/watch?v=RbTj0U5WWZg

Bojtár László: Magyar Magnificat /Rába Dal- és Társaskör, vezényel Gál Anikó/
www.youtube.com/watch?v=2O4zszVHt1o

Bojtár László: Magyar etüdek /Budapesti Kodály Zoltán Ének-Zenei Általános Iskola Zingarelli kórusa, vezényel Őri Csilla/
www.youtube.com/watch?v=osBBNtB85ZY

Bojtár László: Christus vincit /Győri Bazilika Palestrina kórusa, vezényel Katona Tibor, km. Czeglényi László – orgona, Bojtár Imre – oboa/
www.youtube.com/watch?v=Ok37uJP3V54

Bojtár László: Pastorale /dr. Áment Ferenc Lukács – orgona/
www.youtube.com/watch?v=BKHf180Drtc